

Автоматизація облікового процесу підвищення ефективності контролю фінансової звітності

Пукальська Ольга Ігорівна, магістрант
ORCID ID 0009-0000-0695-6060

Науковий керівник: Рисцов Ігор Костянтинович, д.ф.м.н., доцент
КПІ ім. Ігоря Сікорського, Україна

Останніми роками світ бізнесу зіткнувся з новими тенденціями та викликами, такими як глобалізація, війна, світова криза, зміна клімату, глобальна політична нестабільність, інтенсивні ринкові вимоги, шалена конкуренція та проривні технології. Тому все більше бізнес стикається з труднощами в управлінні технологічними, економічними та соціальними процесами.

Розвиток інформаційних технологій дозволив компаніям комп'ютеризувати свої інформаційні системи. Бухгалтерські інформаційні системи також були комп'ютеризовані в результаті значного вдосконалення технологій. Оскільки бухгалтерські інформаційні системи комп'ютеризуються, бухгалтери повинні набути навичок використання комп'ютеризованими системами. Використання комп'ютеризованих бухгалтерських інформаційних систем надало компаніям можливість підприємствам виконувати бухгалтерські функції більш ефективно та раціонально. Компанії, що застосовують виробничу систему можуть застосовувати її більш ефективно, якщо використовують комп'ютеризовані системи. Такі інструменти, як електронний обмін даними та електронний переказ коштів, можуть надати компаніям можливість ефективніше застосовувати виробничу систему і заощадити гроші.

Автоматизація процесів – це застосування інформаційних технологій, яке дозволяє працівникам компанії збирати та інтерпретувати інформацію, маніпулювати даними, і зв'язуватися з іншими цифровими системами. Автоматизація виробництва повністю змінює бізнес-процеси. Здебільшого змінюється структура робочої сили та пов'язаних з нею витрат, а всі бізнес-системи зв'язуються з автоматизацією процесів бухгалтерського обліку, продажів, логістики та управлінськими звітами. В умовах цих змін бухгалтерський облік повинен функціонально перейти до стратегічного управлінського обліку.

Фінанси та бухгалтерія - це живі органи організацій, і вони завжди перебувають під тиском з точки зору вдосконалення та нових технологій. Автоматизоване робоче місце бухгалтера суттєво змінює роль бухгалтера. Багато трудомістких ручних операцій замінюються технологіями, що дає можливість бухгалтерам зосередитися на стратегіях та аналізі. За даними компанії Axson (2018), транзакційні завдання перейдуть до інтегрованих рішень для бізнес-послуг, які використовують робототехніку, що дозволить автоматизувати або усунути до 40 % роботи з обліку транзакцій до 2025 року. [1]

Після запровадження Президентом України санкцій проти низки російських компаній і програм, у т. ч. бухгалтерських, у власників і топ-менеджерів українських компаній з'явилася можливість впровадження світових стандартів замість постійного розв'язання проблем, які створюються колишнім програмним забезпеченням.

Тому можна сказати, що розвиток інновацій значною мірою залежить від якості інформаційного забезпечення та ступеня автоматизації облікових процесів у компаніях, основними з яких є фінансові та управлінські операції. Вирішення завдань збору, обліку, обробки великих обсягів інформації, оцінки бізнес-процесів, контролю поведінки співробітників і оптимізації зворотного зв'язку з клієнтами вимагає застосування сучасних інформаційних технологій, зокрема, використання автоматизованих систем управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM) і планування ресурсів підприємства (ERP). Саме завдяки використанню CRM- та ERP-технологій компанії можуть планувати завдання та контролювати їх виконання, вести облік клієнтів, зберігати проектну документацію та створювати її автоматично, тим самим підвищуючи прибутковість компанії. Бізнес-потенціал будь-якої компанії є результатом взаємодії технологічно керованих бізнес-процесів, які

використовують фінансові, фізичні, людські, інформаційні та управлінські ресурси, а також механізмів їх організаційної, ресурсної та правової підтримки [2].

Автоматизація бізнес-процесів полягає в тому, щоб перенести ланцюжок регламентованих дій, розроблених на папері, в облікову систему компанії і зробити її живою і доступною для всіх учасників бізнесу. Значні зміни відбуваються в організації облікових процесів завдяки використанню електронних носіїв для зберігання первинних даних, створенню електронних первинних документів та застосуванню гнучких інструментів для управління взаємовідносинами з клієнтами та планування ресурсів компанії.

Система управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM) - це набір додатків, пов'язаних єдиною бізнес-логікою, які інтегровані в інформаційне середовище організації як доповнення до системи планування ресурсів підприємства (ERP), що базується на єдиній базі даних. На відміну від компаній, які використовують ERP-системи для покращення роботи бек-офісу (внутрішніх відділів, які не мають прямого контакту з клієнтами), CRM-система може організувати роботу фронт-офісу (відділів, які мають прямий контакт з клієнтами), щоб зосередитися на потребах клієнтів і працювати з ними про-активно.

Система планування ресурсів підприємства (ERP) - це набір інтегрованих додатків, які створюють єдине середовище для автоматичного планування, обліку, контролю та аналізу всіх основних видів діяльності компанії. Це включає планування виробничих ресурсів, оперативне управління виробничими графіками, а також облік і аналіз результатів діяльності. Всі операції з планування та аналізу в ERP-системі розділені на окремі функціональні модулі: планування ресурсів для виробництва товарів або послуг (фінанси, робоча сила, матеріали), оперативний контроль виконання плану (закупівлі, продажі), виконання контрактів, всі форми обліку та аналізу результатів діяльності. Вся інформація зберігається в базі даних, яку можна отримати за потреби в будь-який час.

Зараз на ринку програмного забезпечення існує ряд продуктів, які автоматизують облік за допомогою систем управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM) і планування ресурсів підприємства (ERP), а саме: SalesDrive, KeyCRM, NetHunt CRM, Sales Creatio, Microsoft Dynamics 365, SAP ERP, IT Enterprise, OneBox, Clobbi, Odoo, Oracle ERP тощо. Сьогодні будь-яка облікова система – це більше, ніж просто інструмент звітності. Це джерело інформації, аналізуючи яку, керівники підприємств можуть відстежувати тенденції та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Розвиток інформаційних систем і технологій та перехід до процесно-орієнтованого управління призведе до активізації внутрішніх компетенцій, що, в свою чергу, дасть можливість компанії розвивати потенціал своїх співробітників, удосконалювати бізнес-процеси, підвищувати ефективність внутрішніх процесів та розвивати інноваційну діяльність.

Таким чином, можна зробити висновок, що з одного боку, спостерігається стрімкий розвиток інформаційних технологій та постійне вдосконалення функціональності програмних продуктів, а з іншого боку, зростає рівень конкуренції. Зростаюча конкуренція вимагає максимальної ефективності в управлінні обліком. Також, вітчизняні компанії потребують застосування нових методів автоматизації та використання сучасних інструментів та методів управління, спрямованих на підвищення ефективності роботи компанії та посилення конкурентних переваг. CRM та ERP-системи є одним з найперспективніших сегментів ринку програмного забезпечення. Сьогодні можливості для автоматизації обліку практично безмежні.

Література:

1. Can Tansel Kaaya, Mete Turkyilmaz, Burcu Birol (2019). Impact of RPA Technologies Accounting Systems (82), 235-250
https://www.researchgate.net/profile/Burcu-Birol/publication/332123847_RPA_Teknolojilerinin_Muhasebe_Sistemleri_Uzerindeki_Etkisi/links/60153d7e92851c2d4d0337d3/RPA-Teknolojilerinin-Muhasebe-Sistemleri-Uzerindeki-Etkisi.pdf
2. Юрчук Н.П. CRM-Системи: особливості функціонування та аналіз українського ринку. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Випуск 23, частина 2. С. 141-147.

3. Юрчук Н.П. Методика формування інформаційного забезпечення інформаційної системи обліку оплати праці у аграрних підприємствах. Ефективна економіка. 2017. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>.